

Projectbureau Herbestemming Kerken

Context

De conceptnota 'Een toekomst voor de Vlaamse Parochiekerk' van 24 juni 2011 en de omzendbrief van 30 september 2011 van Vlaams minister voor Binnenlands Bestuur en Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois zetten de uitdaging voor de toekomst van de kerken bij alle steden en gemeenten op de kaart.

Steden, gemeenten en kerkbesturen staan hierbij voor een grote uitdaging. Het vinden van andere zinvolle en betaalbare bestemmingen voor kerken ligt niet voor de hand. Bovendien is het belangrijk dat transformaties van kerken niet alleen doordacht maar ook op een gevoelige en kwalitatieve manier gebeuren.

Veel lokale betrokkenen ontwikkelen nu al suggesties, visies of parochiekerkenplannen. Maar vooral de stap naar effectieve uitvoering blijkt niet vanzelfsprekend. Vaak rijzen twijfels over de realiteitszin, haalbaarheid en duurzaamheid van de ideeën. Het aanbod van de Vlaamse overheid om

haalbaarheidsonderzoeken te begeleiden, wil hier een antwoord op bieden. Het Projectbureau 'Herbestemming Kerken' onderzoekt aan de hand van ontwerpen en financiële simulaties of het project op een kwalitatieve en verantwoorde manier te realiseren valt. Gemeentebesturen en kerkbesturen kunnen op basis daarvan op korte termijn gefundeerde beslissingen nemen.

Voor wie?

Steden/gemeenten en betrokken kerkbesturen kunnen zich voor een begeleid traject voor een haalbaarheidsonderzoek kandidaat stellen bij het Projectbureau 'Herbestemming Kerken'.

Voor bijkomende inlichtingen kan je terecht bij het Projectbureau Herbestemming Kerken: projectbureau@herbestemmingkerken.be.

Waaruit bestaat de opdracht?

Een haalbaarheidsonderzoek verloopt in verschillende stappen. Het projectbureau gaat na, of de her- of nevenbestemming van een kerkgebouw voor een bepaalde functie verantwoord en haalbaar is. Hiertoe ontwerpt, ontwikkelt en becijfert het bureau verschillende scenario's. De conclusies brengen ze vervolgens samen in een eindrapport.

Als er meerdere potentiële functies zijn, kan het haalbaarheidsonderzoek ophelderen welke functie het best past in een welbepaald kerkgebouw en onder welke voorwaarden de betrokkenen dit kunnen realiseren. Het onderzoek kan zowel gebeuren voor beschermde als niet beschermde kerken. Merk op: een haalbaarheidsonderzoek maakt geen definitief ontwerp aan.

Concreet?

De begeleiding van het proces vergt de nodige aandacht. De projectbegeleider bereidt de vier lokale vergaderingen voor en modereert die. Daarvoor komt hij ter plaatse met een speciaal hiertoe aangesteld ontwerp bureau. Samen met een lokale projectgroep werkt hij in drie stappen een omstandig en budgettair becijferd voorstel uit. De tijd om tot conclusies te komen bedraagt ongeveer vier à zes maanden.

Procedure en budget?

De procedure is heel beperkt. Het College van Burgemeester en Schepenen kan op een eenvoudige wijze een haalbaarheidsonderzoek bestellen binnen de raamovereenkomst die Vlaanderen hiertoe organiseert. Ook kerkbesturen kunnen dit onderzoek bestellen, maar het gemeentebestuur moet altijd de formele aanvraag indienen. Na oplevering van het eindrapport betaalt u de factuur van het ontwerp bureau. Het gaat om een vooraf vastgelegd forfaitair bedrag. Afhankelijk van de aard van de opdracht of het gebouw kan dit oplopen tot € 12.000, € 16.000 of € 20.000, exclusief BTW. De aanvraagdocumenten verduidelijken dit verder. In de meeste gevallen subsidieert de Vlaamse Overheid het onderzoek (30% voor niet-beschermde kerken, 80% voor de beschermde kerk). Het aanvragen van deze subsidies verloopt volgens een eenvoudige procedure.

De projectbegeleider helpt het project verder ook op weg doorheen de mogelijkheden en procedures voor een definitieve uitvoering van de her- of nevenbestemming. Hij doet dit voor zowel het aanduiden van een geschikte ontwerper (bijvoorbeeld via de procedure Open Oproep) alsook voor het verkrijgen van subsidies.

Het projectbureau Herbestemming Kerken is een initiatief van

- De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid en Onroerend Erfgoed;
- De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;
- De Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten, mede-optredend namens het Kenniscentrum Vlaamse Steden en Vlieter (Koepel Vlaamse Streekontwikkelingsorganisaties);
- Het Team Vlaams Bouwmeester van het Departement Kanselarij en Bestuur;
- Het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur.